

Verdi, Wagner és Orff jegyében

Nyári körkép a zenekarok hazai és nemzetközi fellépéseiről

**Külföldi vendégszereplés, szabad-
téri fesztiválok, térzene, operapro-
dukciók – az idén nyáron is rengeteg
fellépést vállaltak a szimfonikus
zenekarok. Természetesen szinte
mindenütt a két születésnapos
zeneszerző, Giuseppe Verdi
és Richard Wagner előtt tisztelgett
a program, de Orff Carmina Burana
című műve is többször felhangzott.
Ráadásul sok együttes olyan
rendhagyó feladatokban is kipróbál-
hatta magát, amire egyébként a
szezonzár alatt ritkán van lehetősége.**

1. LINZ ÉS A ZEMPLÉNI FESZTIVÁL

„A **Budafoki Dobnányi Zenekar** Linzben kezdte a nyarat, júniusban a *Brucknerhausban*, az *Anton Bruckner Kórusfesztiválon* szerepeltünk” – meséli Hollerung Gábor – ahol az együttes *Dvořák*-, *Liszt*- és természetesen *Bruckner*-művet adott elő, majd még ebben a hónapban *Nyíregyházán* is pódiumra léptünk, ahol a *Cantemus* kórusral *Brahms Német requiemjét* játszottuk. Júliusban *Graz* következett, s az osztrák városban egy másik *requiemet*, *Verdiét* szólaltattuk meg, nemzetközi kórusral. Ezt követően a *Sportcsarnokban* a *Ragyogj!* című film ihletőjének, *David Helfgott* zongoraművésznek koncertjén lépett fel zenekarunk. Augusztusban pedig – hagyományainknak megfelelően – ismét a *Zempléni Fesztivál* következett, ahol a nyitókoncerten, a *Verdi-Wagner* gálán muzsikált a *Dobnányi Zenekar*, a *Cantemus*-szal és a *debreceni Kodály Kórus*sal. Majd *filmzene-koncertet* adtunk *Roby Lakatos*sal, s az est a *tolcsvai születé-*

sű, stúdióját 100 éve alapító William Fox emléke előtt tisztelgett. Ismét volt Megérthető zene is, Rossini Kis ünnepi miséjét adtuk elő a Talamba Ütőegyüttessel. Az őszi szezon pedig a zenekar számára már szeptember 6-án elkezdődött, amikor a Budafoki Borfesztiválon muzsikáltunk. Emellett lemezfelvételt is készítettünk filmzenéből, a Klasszik Rádió felkérésére, és persze az évadban lesz még néhány Cinemusic, illetve Filharmonikusok estünk.”

2. BAD KISSINGENTŐL A MARGITSZIGETIG

A **Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekarának** is fellépésekben bővelkedett a nyara, Japánban és Németországban egyaránt pódiumra léptek. Simon Béla zenekari igazgató elmondta, ebben a szezonban megváltozott az együttes finanszírozása, most már az Operaházon keresztül történik. Ezt azért tarja fontosnak megemlíteni, mert ezáltal az Opera koncertzenekarává vált az együttes. Így vettek részt az Operaház közel egyhónapos, japán turnéján, amely során tizenhatszor hangzott fel a *Traviata*. A vendégszereplés végén pedig *Naganóban* külön koncertet is adott a BFTZ, egy japán zongoristával. Ezt követően a társulat Németországba utazott, a *Bad Kissingen-i Fesztiválon* szerepeltek, ahol sok éve visszatérő vendégek. A *Wagner-Verdi operagálának* *Johan M. Arnell* volt a dirigense, s az az énekesnő is pódiumra lépett, akivel korábban a *Müpbában*, a *Lohengrinben* muzsikálhattak. *Ricarda Merbeth* mellett pedig a *Budapesti Wagner Napok* másik sztárja *Klaus Florian Vogt* is énekelt a *bajorországi gálán*.

Itthon a *Margitszigeten*, a *Pillangókisasszonyban* muzsikáltak, majd *Balatonfüreden*, az *Anna-bált* megelőző napon operagálát játszottak, *Medveczky Ádám* vezényletével. Ugyanez volt a műsor *augusztus 20-án*, *Tatán*. Hat nappal később pedig már lemezfelvételbe kezdtek, *Kodály Hány Jánosát* rögzítették CD-re. Sűrű volt hát a nyár, de *Simon Béla* azzal zárja a beszámolót, hogy örülnek a sok feladatnak.

3. MISKOLC, KECSKEMÉT, ZEMPLÉN

„Mindkét együttesünk, a **Kodály Filharmonikusok** és a *Kodály Kórus* egyaránt ösbemutatókkal lépett fel a *2013-as Miskolci Operafesztiválon*” – mesélte *Somogyi Tóth Dániel* igazgató és művészeti vezető. Hozzátette, a *zenekar Vajda János Don Perlimplin és Don Cristobal*, az *énekkar pedig Orbán György Bűvölet* című operájának bemutató előadásain vendégszerepelt, nagy sikerrel. A *Kodály Filharmonia* két együttese ezt megelőzően *Helmuth Rilling* vezényletével szólaltatta meg a *debreceni Református Nagytemplomban* *Johann Sebastian Bach b-moll miséjét*, *teltház előtt*.

„A *Kodály Kórus Jászberényben* koncertezett, majd a *kecskeméti Kodály Művészeti Fesztiválon*, valamint a *Zempléni Fesztiválon* is fellépett.

A *kezdődő évadban 90. születésnapját ünneplő Kodály Filharmonikusok* pedig két régiós fesztiválon, a *Békés-Tarbosi Zenei Napokon* és a *Nyírbátori Zenei Napokon* vendégszerepelt, de a *cívisváros közönségét* sem hagyta *klasszikus zenei élmények nélkül*. A *Virágkarnevál keretében főtéri szimfonikus gálakoncertet*, a *nyár lezárásaként pedig kamarazenekari szerenád-estet* adtak.”

4. DUNA-KONCERTEK, LISZT-SZOBOR

A **Duna Szimfonikus Zenekar**, sok éves hagyomány alapján, ebben az évben is a *Zeneakadémia karmester felvételijével* zárta az évadot, *július első napjaiban*.

Mivel nyáron is tart a „*Duna-koncert*” sorozat, amelyen többek között *Berlioz*, *Erkel*, *Liszt*, *Strauss*, *Bartók* és *Kodály* műveit játssza az együttes, így összetett rendszer szerint tudnak csak szabadságra menni – mondta el *Szkleinár Ferenc* zenekari igazgató. Ráadásul a *zenekar kis létszáma* miatt csak *külső muzsikusok és vendégkarmesterek* bevonásával tudják megtartani a *hangversenyeket*. Ezekben a nyári koncerteken a vezető karmesterük, *Deák András* mellett *állandó partnereik Gál Tamás*, *Ménesi Gergely* és *Horváth Gábor* vezényelt.

A nyári szabadságolás után, augusztus 15-én, a Belügyminisztérium augusztus 20-a alkalmából tartott ünnepségén léptek fel. Majd a szintén tradicionális, nemzetközi karmesterkurzusukat tartották meg Michael Dittrich, a Bécsi Szimfonikusok egykori hegedűművész-dirigensének vezetésével. Még augusztus utolsó napjaiban elkezdték a felkészülést a Klebelsberg Kultúrkúria Nyári Fesztiválja keretében, szeptember 1-jén színre kerülő Verdi-gálára.

Szklanár Ferenc a nyár zárásaként nagy örömmel számolt be arról, hogy Dr. Gerő Katalin szobrászművész a Duna Palotának adományozta a Liszt Ferencet ábrázoló mellszobrát, az alkotás az épület Nádor és Zrínyi utca sarkán lévő szoborfülkében kap helyet. A szobrot szeptember 2-án, 17 órakor, Dr. Batta András rektor avatta fel.

Az együttes már készül a szeptember 22-én, a Belvárosi Művészeti Napok rendezvénysorozatának keretében rendezett Verdi-Wagner gálára, amelyen az Adrigán Judit vezette Bel Canto Operatársulat énekesei szerepelnek. A koncerttel az V. kerületi zeneszeretőket szeretnék megörvendeztetni.

A fuvolaművész-zenekari igazgató azt is hozzá tette, hogy idén is nagyon rövid volt a nyári pihenés, gyorsan telt a szabadság; igyekeztek feltöltődni, mert rendkívül sűrű őszi időszakkal néznek elébe, szép koncertekkel, neves vendégművészekkel, színes programokkal és két külföldi meghívással.

5. VILÁGSZTÁROKKAL NYÁRON IS

A felújított Esterházy Marionettszínház ünnepélyes megnyitóján, Fertődön koncertezett május 31-én a **Győri Filharmonikus Zenekar**. A repertoárban természetesen Haydn művei kaptak helyet, az együttest Rácz Márton vezényelte a 240 éves teremben. A koncert szolista Perényi Miklós gordonkaművész volt.

A soron következő koncerten, június 5-én pedig a budapesti Eötvös 10 Közösségi és Kulturális Színtérben Kocsis Zoltán vezényletével muzsikált a zenekar, a kiemelkedően tehetséges zongorista, Czene Rudolf diplomahangversenyén. A művészt a következő szezonban a győri publikum is megismerheti, hiszen fellép a Filharmonikusok egyik koncertjén.

Majd gyárvatás következett, június 12-én, Győrben az AUDI avató ünnepségén Berkes Kálmán dirigálta a Győri Filharmonikus Zenekart, a műsorban a Győri Balettel közösen szerepeltek.

Ezt 15-én a mosonmagyaróvári Flesch Ká-

rolly Kulturális Központ színháztermében zajló Nemzetközi Flesch Károly hegedűverseny követte, hiszen a döntőben, majd a 16-i gálahangversenyen is a győri együttes muzsikált, Gál Tamás vezényletével.

Ezt követően, június 19-én ismét Fertődön – a kihelyezett kormányülés székhelyén – muzsikált az együttes, a koncert szolista Boldoczki Gábor, dirigense Rácz Márton volt.

A győri Szent László Napok megnyitóján ismételten Rácz Márton vezényletével lépett fel a Győri Filharmonikus Zenekar, a győri Bazilikában. A koncerten közreműködött Megyesi Schwartz Lúcia és Varga Viktória.

A hónap végén, június 30-án az ausztriai Musikwochen Millstatt fesztiválon adott hangversenyt a zenekar. Verdi tiszteletére a Viva! Verdi című, fesztiválnyitó koncerten Hans Schamberger dirigálta a társulatot, közreműködött Lukács Gyöngyi és Alexandru Agache.

A trencsényi multikulturális Pohoda Fesztiválon a klasszikus zenét népszerűsítették a Győri Filharmonikusok július 11-én, Peter Breiner karmesterrel.

Az Eszterházi Vigasságokon, augusztus 4-én, a Haydn Meets Jazz koncertsorozatban Jean Luc Ponty-val muzsikált az együttes, Rácz Márton vezényletével.

Szintén a vigasságokon, nemzetközi operaszínházakkal lépett volna fel a Győri Filharmonikus Zenekar, a Verdi műveiből összeállított operagálán Elena Mosuc, Elena Maximova, Ivan Magri, Vladimir Stoyanov és a Magyar Állami Operaház Énekara közreműködésével (karigazgató: Szabó Sipos Máté).

A koncertet végül a rossz időjárás miatt zenekar nélkül, Kovács János zongorakíséretével tartották meg a fertődi kastélyban.

Akadat azért így is szabadtéri hangverseny, hiszen augusztus 20-án, Mosonmagyaróváron, ezúttal Köteles Géza dirigálásával játszott a zenekar, a két szolista Miklósa Erika és Dolhai Attila volt. Augusztus 31-én, Győrben, a Széchenyi téren pedig ismét operagála következett, a Győri Filharmonikusok muzsikáltak a „Voices of 2013” produkcióban, amelyen az idei Plácido Domingo Énekverseny nyertesei léptek fel a sztárvendég Julia Novikova, valamint Michalis Economou karmester közreműködésével.

6. OPERAFESZTIVÁL, KÜLFÖLDI VENDÉGEK

„A nyár az együttes életében viszonylagos nyugalomban telik, hiszen nagyon nehéz időszak előzi meg: az operafesztivál. Mint a

sorozat alapzenekara, három-négy produkcióban veszünk részt, amelyek két-három naponta kerülnek színre, és ehhez bizony háromhetes felkészülésre van szükség – mesélte Kovács László, a **Miskolci Szimfonikus Zenekar** művészeti vezetője, vezető karmestere.

„A fesztivál előtt rendeztünk még egy különleges koncertet, amely a FeelHarmonic Love nevet viselte, a miskolci arénában kapott helyet, és olyan énekesek, mint László Boldizsár, Radics Gigi, a Király testvérek vagy Pál Dénes adták elő az elmúlt 20-30 év szerelmes dalait. Hoztunk néhány stúdiózenészt, színpadot építettünk, világítást terveztünk, ügyeltünk a tökéletes hangosításra. Bombasztikusra sikerült, közel kétezeren hallgatták meg, s DVD is születik az estről.

Az idei miskolci Bartókplusz fesztivál nyitókoncertjén Bartók három színpadi művét vezényelhettem az együttes élén, a fellépők nagyszabású, kolozsvári és egri művészek voltak. A Fából faragott királyfi, A csodálatos mandarin és A kékszakállú herceg vára a rendezvény állandó darabja, de minden alkalommal nagy élmény előadni, évről évre a művek más arcát ismerheti meg a közönség. A miskolci együttes ritkán játszik árokban, de ez mindig érdekes feladat. A szokásos promenád koncertünket idén a fesztivál keretében adtuk, s akkora volt az érdeklődés, hogy ráadásra is szükség volt belőle. Már augusztus 21-én kezdtük a szezont, hiszen a Hungarotonnal Rachmaninov-lemezt készítettünk. Ősz elején emellett két hangversennyel várjuk az érdeklődőket. Régi, kedves vendégünk, a Klazz Brothers most Maria Markesinivel látogat el hozzánk.

7. MARTONVÁSÁRI MUZSIKA, NEMZETPOLITIKAI TURNÉ

Éppen 55 esztendővel ezelőtt. 1958. június 22-én adta a **Nemzeti Filharmonikus Zenekar** elődje, az Állami Hangverseny Zenekar az első hangversenyt a Brunszvik család egykori rezidenciáján, a martonvásári kastély parkjában, Beethoven szobrának leleplezése alkalmából. A hagyomány azóta is él, idén nyáron három koncertet adott ezen a helyszínen az együttes, és emellett az érdeklődők minden alkalommal 17 vagy 17.30-tól kamarazenei hangversenyt is meghallgathattak. Az első esten, 2013. július 20-án a III. Leonóra-nyitány hangzott el, s az ismert zongoraművész házaspár, Klukon Edit és Ránki Dezső kisebbik fia, a máris nagy feltűnést keltett Ránki Fülöp játszott

a B-dúr zongoraversenyt. A koncert második felében valódi kuriózum, Beethoven A dicsőséges pillanat című kantátája csendült fel, a Nemzeti Énekkar (karigazgató: Antal Mátyás) és a Gyermekkórus (karigazgató: Thész Gabriella) közreműködésével. A négy szólista Szabóki Tünde, Csereklyei Andrea, Horváth István, Cser Krisztián volt, a dirigens pedig Kocsis Zoltán.

A második esten, július 27-én a C-dúr hangnemű művek csendültek fel, a Coriolan-nyitány, az I. szimfónia, valamint a C-dúr mise Antal Mátyás vezényletével. Közreműködött Váradi Zita, Schöck Atala, Alessandro Codeluppi, Blaszó Domonkos és a Nemzeti Énekkar.

A harmadik, zárókoncerten visszatérő vendég, Vásáry Tamás érkezett a karmesteri pulpitusra. A Nemzeti Filharmonikusok 2013. augusztus 3-án a VIII. szimfóniát, valamint a G-dúr és az F-dúr románcot játszották el, Kokas Katalin Liszt Ferenc-díjas hegedűművész nő közreműködésével. A hangverseny második részében pedig Beethoven V. szimfóniája kapott helyet.

Ez alkalommal, a szezon kezdetén a Nemzeti Énekkar indult nemzetpolitikai turnéra a környező országokba. A vendégszereplések sorát szeptember 5-én, Szabadkán kezdték, a műsorban többek között Bartók, Kodály, Liszt, Orbán György és helyi zeneszerzők alkotásai szerepeltek, Antal Mátyás vezényletével.

8. VERDI, RAVEL, LISZT ÉS ISTVÁN, A KIRÁLY

Az Óbudai Danubia Zenekar 2013. április 22-én, a Nemzeti Színházban zárta tavaszi koncertsorozatát egy Mozart-Kurt Weill műsorral. A hagyományokhoz híven a zenekar képviselői ezen az estén jelentették be a megalakulásuk huszadik évfordulójához kapcsolódó, három koncertből álló, ünnepi őszi-téli sorozatukat. Novemberben Liszt Ferenc és Carl Orff, decemberben Beethoven és Sándor László, januárban pedig Petrovics Emil műveiből áll össze a program, mindhárom alkalommal a Zeneakadémia megújult Nagytermébe várják majd a közönséget.

Egyre nagyobb divat a világban, hogy a pop- és a rockzene kiválóságai szimfonikus zenekarokat kérnek fel fellépéseik színesítésére, gazdagítására. Az ÓDZ is részese több ilyen produkciónak, közülük az egyik legsikeresebb együttműködés az 50 éves Omega zenekar felkéréséből született. A tavaszi és őszi sorozat folytatásaként – június-

ban a Győri Nyár fergeteges nyitó-koncertjén, augusztus 17-én pedig a bátaszéki templom rekonstrukciójához kapcsolódó Omega-oratórium előadásán is közreműködött az együttes.

Júniusban és júliusban hagyományosan az Óbudai Nyár vendége volt három koncerttel az ÓDZ. A rendezvénysorozat klasszikus zenei nyitókoncertjén Verdi-operarészleteket vezényelt Silló István, egy hétre rá Carl Orff Carmina Buranájának hangjaira telt meg közönséggel a Fő tér. Július 5-én műfaji kirándulás részesei lehettek a Tango Apertura-est résztvevői. Az elektronikus zene és a tangó fúziójából született, hip-hop és ambient elemekkel tarkított, egyedi hangzású muzsikát több, a témához illő vers és tánckompozíció is kiegészítette a színpadon.

Júliusban a pomázi Kastélyakadémia nyitókoncertjén Liszt-versenyművet kísért az ÓDZ, majd augusztusban Fertődön, az Eszterházi Vigasságok vendégeként a világhírű, angol ütőhangszeres szólistával, Evelyn Glennie-vel és Rác Márton karmesterrel játszott egy rendkívül hangulatos koncerten, amelynek hallgatói az utolsó szám (Ravel: Bolero) dallamát dúdolva távoztak a helyszínről.

Az augusztus a Szegedi Szabadtéri Játékok siker-produkciójától, az István, a királytól volt hangos. A három vidéki előadást a Papp László Budapest Sportaréánában követte két fővárosi. A zenekart ez alkalommal Kesselyák Gergely vezényelte.

9. ZSOLNAY NEGYED, ESZÉK, ÉS GYEREKKONCERTEK

Horvátország uniós csatlakozása előtt koncerttel tisztelgett nyáron a Pannon Filharmonikus Zenekar. Az együttes az eszéki Lipa Kórus Társasággal és a Mecsek Kórus-

sal adott Örömkoncertet a Zsolnay Kulturális Negyedben, valamint Eszéken.

Pécs és Eszék testvérvárosi kapcsolata nagy múltra tekint vissza. A földrajzi közelségnek köszönhetően alakult ki a Valerija Fischbach karnagy által vezetett eszéki Lipa- és a Kertész Attila, Liszt-díjas karnagy által irányított pécsi Mecsek Kórus közötti szoros testvérkapcsolat. Mindkét együttest fiatalos lendület és magas szakmai színvonal jellemzi, így már számos közös koncerttel örvendezteték meg a pécsi, valamint az eszéki közönséget az elmúlt években. Az eszéki kórus ötlete volt, hogy az európai zeneirodalom kiemelkedő műveivel, igazi örömkoncert keretében, a Mecsek Kórusal közösen ünnepeljék meg Horvátország Európai Unió csatlakozását. A kezdeményezéshez örömmel csatlakozott a Pannon Filharmonikusok és a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft. Az ünnepi hangverseny 2013. július 30-án hangzott fel a Zsolnay Negyed Pirogránit udvarán, július 2-án este pedig az eszéki óvárosban. A koncert műsorában Bogányi Tibor vezényletével Händel, Donizetti, Smetana, Fauré, Kodály, Gotovac és Beethoven mellett természetesen Verdi-operarészlet is helyet kapott. A négy szólista Kriszta Kinga, Gordana Kalmar, Csajághy Szabolcs és Róbert Adamcek volt.

Ezen kívül az együttes a Csigaház gyerekprogramjával lépett fel az Ördögkatlan Fesztiválon Palkonyán, valamint a Számárfül Fesztiválon, Pécsen augusztusban.

10. BARTÓK SZEMINÁRIUM, ISEMI SZABADTÉRI JÁTÉKOK

„A Savaria Szimfonikus Zenekar Ausztriában kezdte a nyarat, június elején, s négy különböző műsorú koncertet adtunk. Az utolsó, bécsi fellépésünkön Angelika

Kirchschlagert kísérbettük” – meséli az elmúlt hónapokról Mérei Tamás zenekari igazgató. – *Aztán a szokásos Bartók Szeminarium következett júliusban, amelynek fókuszában ebben az évben a trombita állt. Nagy örömeinkre idén Eötvös Péter is eljött a fesztiválra, s a művei is műsorra kerültek, magyarországi bemutatóként játszhatuk el egyik új művét, a Cello Concerto Grossót, Perényi Miklós fantasztikus szólójával. A zárókoncert műsorán pedig a karmester kurzus résztvevőinek dirigálásával Janaček: Sinfonietta és Bartók: Concertója szerepelt, a két mű között pedig Eötvös Péter vezényelte saját, trombitára és zenekarra írt művét. Eötvössel dolgozni mindig megbatározó élményt jelent az egész zenekar számára, rengeteget tanulnak tőle a muzsikusok.*

Július végétől indult a zenekar saját fesztiválja, az Iseumi Szabadtéri Játékok, a sorozatban nagy örömeinkre végre romantikus, nagyzenekart igénylő operát is előadhatunk, az Aidát. Verdi művét két alkalommal játszottuk, olyan kiváló dirigens vezényletével, mint Medveczky Ádám.

Különleges volt az is, hogy rockoperában is muzsikálhattak a zenészeink, Lloyd Webber Jézus Krisztus Szupersztár című darabja három alkalommal került színre, s ebben a fűvösoknak és a vonósoknak is jutott feladat. Nagyon élvezték, s mivel a zenekar oldalt fért csak el, ezért Silló Sándor rendező a darab végén a teljes zenekart színpadra hívta, s ez is remek hangulatot teremtett. A fesztivált tiszteletbeli elnök-karnagyunk, Vásáry Tamás 80. születésnapja előtt tisztelő gála zárta, amelyen rajta kívül olyan világhírű művészek szerepeltek, mint Tokody Ilona vagy Ramón Vargas. A mexikói származású tenor először járt Szombathelyen, elképesztően muzikális, s már a próbák is nagy batást gyakoroltak az együttesre. Az ünnepi hangverseny pedig olyan jól sikerült, hogy a közönség állva tapsolt, Vásáry Tamás pedig azt mondta, életében nem volt ilyen születésnapja, de szerinte még senkinek a világon... Az ő dirigálásával kezdjük egyébként a szezont is szeptember 20-án, a másik születésnapos zeneszerző, Wagner előtt tisztelő programmal.”

11. AVIGNON, SZEGED, KECSKEMÉT, BUDAPEST

A **Szegedi Szimfonikus Zenekar** hangversenytermi és színházi évadát hagyományosan korán, május végén fejezi be, mivel

júniustól augusztusig számos nyári, elsősorban szabadtéri produkcióban áll közönség elé- ismertette a nyári programokat az új zenekari igazgató, Lukácsné Győző.

Június 1-jén, a Szegedi Vadasparkban – a tavaly indult sorozat folytatásaként – délelőtt gyerekek számára, Balogh Sándor vezényletével, este felnőtt közönség előtt, Gyüdi Sándor dirigálásával adott koncertet, 9-én pedig már Avignonban, Európa egyik legjelentősebb fesztiválvárosában működött közre az Armel Operaverseny és Fesztivál Szeged díjazott operaprodukciójának vendégszereplő előadásában. Hazaérkezve szintén az említett operafesztivállal kapcsolatos lemezfelvétele készült; a női és férfi fődíjas énekes árialemeze – szintén a vezető karmester vezényletével – amely a Hungarotonnál fog megjelenni.

Júliustól a nyár a zenekarnak elsősorban a Szegedi Szabadtéri Játékokat jelenti. A szimfonikusok első közreműködése a Leányvásár című operettbemutató volt, amit egy musicalprodukció, az Elfújta a szél követett. Július utolsó napján tartotta a zenekar hagyományos, 2003 óta évente megrendezett Ajándék-hangversenyét, amelynek műsora ebben az esztendőben Wagner és Verdi bicentenáriuma jegyében alakult: a Temesi Mária, illetve a Tokody Ilona által énekelt áriákból és a két jeles mester operáinak zenekari részleteiből álló, Gyüdi Sándor által vezényelt koncertet négyezer fős közönség hallgatta a szegedi Dóm téren.

Augusztus 1-jén a zenekar kamaraegyüttese, a Kosztándi István hangversenymester vezetésével működő Szegedi Kamarazenekar adott hangversenyt a városháza udvarán, 2-án a szimfonikus zenekar már Kodály Hány Jánosának koncertszerű előadását játszotta Kecskemét főterén, egy héttel később pedig Gershwin Porgy és Bess című előadásában működött közre, ismét a Szegedi Szabadtéri Játékokon.

A nyár utolsó programjaként szeptember 1-jén a Budapesti Zsidó Kulturális Fesztivál keretében, Pál Tamás dirigálásával Rossini Mózes című operáját játszotta a Dohány utcai zsinagógában; szeptember első szombatján pedig a Szegedi Nemzeti Színházban rendezett, Nyitány című gálaműsorral már indult a színházi idény és a koncertévad...

12. A ZUGLÓI ZENEKAR BERLINI SIKERE

A **Szent István Király Szimfonikus Zenekar** teltházas rendezvénnel kezdte a nyarat, július 11-én, a Vajdahunyad Nyári Zenei Fesztiválon. Záborszky Kálmán vezényletével Csajkovszkij: Virágkeringője, D-dúr hegedűversenye és V. (e-moll) szimfóniája hangzott fel, az est szólistája Szabadi Vilmos volt.

Majd az együttes rangos felkérésnek tett eleget, hiszen meghívást kapott a Berlinben rendezett Young Euro Classic Festivalra. Az előzetesen beküldött anyagok alapján a zenekart a leglátogatottabb napra osztották be a berlini Konzerthausban, sőt július 27-én alkalom nyílt arra, hogy a közönség személyesen is találkozzon a fellépő művészekkel. A zuglóiak igazi magyar programmal mutatkoztak be, amelyben Kodály Zoltán: Galántai táncok, Liszt Ferenc: Magyar fantázia (Berecz Mihály – zongora), Bartók Béla: Concertója kapott helyet, Záborszky Kálmán dirigálásával. A 15 éves, kivételes tehetségű zongorista, Berecz Mihály elkápráztatta a közönséget, akárcsak az együttes. A hatalmas ováció két ráadást kényszerített ki a muzsikusokból, s a magyar fiatalokat a közönség nem-szűnő tapssal jutalmazta, kivonulásukkor állva köszöntötték őket.

Másnap pedig – a Steglitz-Zehlendorf és Zugló között meglévő kiváló testvérvárosi kapcsolatnak köszönhetően – a Liebermann

Szegedi Szimfonikus Zenekar

Szolnoki Szimfonikusok

Villában, egy tó partján, festői környezetben adtak szabadtéri koncertet. A műsorban keringők és igazi csemegét kínál, virtuóz művek kaptak helyet, például Liszt két magyar rapszódiaja, Kodály Intermezzója, Brahms Magyar táncai és Johann Straußtól az Éljen a magyar – gyorspolka. A koncert dirigense ugyancsak Záborszky Kálmán volt.

13. FILMZENE, ORFF ÉS LATIN HANGULAT SZOLNOKON

Hagyományteremtő szándékkal indították tavaly nyáron a **Szolnoki Szimfonikusok** a PARTI-TÚRA című fesztiváljukat, amely óriási érdeklődést keltett és azonnal sikert aratott. Így nem volt kérdés, hogy a sorozatot idén is folytatták.

A program 2013. augusztus 3-án kezdődött a Cinemagic koncerttel, amelyen népszerű filmzenékből válogattak, miközben óriási kivétlően a zenéhez tartozó filmrészletek is megjelentek. Augusztus 10-én Bizet Carmen operájának keresztmetszetét hallhatta a közönség Kun Ágnes Anna és Balczó Péter előadásában. Majd a koncert második részében hamisítatlan latin hangulat lett úrrá a Tisza partján. Lőrincz Judit és Bot Gábor tolmácsolásával mediterrán dallamok szólaltak meg. Az estet a külföldön is elismert táncospár, Püspöki Dávid és Markó Ágnes produkciója színesítette.

A következő hétvége a nosztalgia jegyében telt. Az est során ugyanis népszerű operettek, musical-részletek, slágerek csendültek fel a szolnoki Szigligeti Színház énekesei, színművészei és az Amadeus rock&roll együttes előadásában, zenekari kísérettel. Mindhárom koncertet a tehetséges, fiatal karmester, Hámori Máté vezényelte.

Augusztus 24-én Carl Orff egyik legnépszerűbb műve, a Carmina Burana hangzott fel közel 300 fő előadásával. Orff művének karmestere ezúttal az együttes irányítója, Izaki Maszahiro volt. A nyáresti Parti-túra záró akkordjaként, augusztus 30-án a XVIII.

Regionális Katonazenekari Fesztivál részei lehettek a koncertlátogatók és hallhatták Verdi, Wagner, Suppe egy-egy művét, valamint részleteket Rózsa Miklós Ben Hur című filmzenéjéből. A 200 fős egyesített zenekart Csizmadia Zsolt ezredes, a Magyar Honvédség főkarmestere és Izaki Maszahiro, Szolnok város főzeneigazgatója vezényelte.

14. EGYHETES KONCERTSOROZAT ÉS HIMNUSZ-FELVÉTEL

Mozgalmasan telt a nyár a **MÁV Szimfonikusok** háza táján is. A zenekar egyhetes programsorozattal zárta az évadot a világ talán egyik legnívósabb zenei intézménye, a Curtis Institute közreműködésével. A programot Teddy Abrams állította össze, aki 2011-től egy évig Takács-Nagy Gábor asszisztenseként vezényelte a MÁV Szimfonikusokat, és nemcsak karmesterként, hanem komponistaként, illetve klarinét- és zongoraművészként is bizonyított már. Elsőként Abrams kamarazenekara, a Sixth Floor Trio mutatkozott be a közönségnek, majd a Curtis négy művésze, illetve egy végzős diákja muzsikált a Magyar Nemzeti Múzeumban. Június 28-án nagyzenekari koncerttel zárult a programsorozat, az Olasz Kultúrintézetben. A MÁV Szimfonikusokat ezúttal Abrams vezényelte, aki Gershwin: Egy amerikai Párizsban című művét hozta el a közönségnek. Ezt követően Barber hegedűversenye csendült fel, Josef Špacek előadásában. Az estét, s vele a Curtis-napokat Dvořák IX. „Új világ” szimfóniája zárta.

Július elején a Himnusz eredeti, Erkel-féle változatát rögzítette felvételre a MÁV Szimfonikus Zenekar. Az olimpiai játékokon ettől kezdve ez a változat hangzik majd el a magyar bajnokok dobogóra lépésekor. A felvételt a Nemzetközi Olimpiai bizottság kérte Magyarországtól. Erkel Ferenc szerzeményét többen is átdolgozták már; számos verzió él a köztudatban, a felvétel vezetője,

KÜLÖNLEGES ÉVAD, ÉRTÉKES KITÜNTETÉS

Lendvai György lovagkeresztről, bérletektől, tervekről

Kilencedik esztendeje dolgozik a MÁV Szimfonikus Zenekar vezetőjeként Lendvai György, s az állandó anyagi nehézségek ellenére valahogyan mindig sikerült a víz fölött tartania az együttest. Sőt, talált a bezárt Zeneakadémia helyett új játszóhelyeket, a leköszönő művészeti vezetőket is mindig különleges dirigensekkel pótolta. Az együttes az utóbbi években egyre több ifjúsági koncertet ad, s most össze szabályosan rohamot indítottak a nézők a bérleteikért. Az ügyvezető igazgatót eddigi munkájáért augusztusban a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjével tüntették ki. Lendvai Györgyöt váratlanul érte az elismerés.

I Nagyon szép a lovagkereszt indoklása: „Magyarország egyik vezető szereppel bíró, közel hetven éves kultúramegőrző és kultúrateremtő múlttal rendelkező együttese sikeres irányításáért, az ifjúság zenei nevelésének előtérbe helyezéséért.”

– Igen, de azt kell mondjam, tényleg nagyon meglepett ez az elismerés, hiszen a zenekari igazgatók többsége ugyanezt a folyamatos küzdelmet folytatja az együttese életben tartásáért, mint én. De talán annak is köszönhetem mindezt, hogy a MÁV Zenekar több minisztérium látókörébe is beletartozik, s tényleg nagyon intenzív és eredményes munkát folytatunk, nem túl sok pénzből. Az együttes nemzetközi szinten ugyancsak megállja a helyét, és akkor sem kell szégyenkeznünk, ha a Musikvereinban adunk koncertet. Épp ezért érzem úgy, hogy a zenekarnak is köszönettel tartozom a díjért, hiszen kitartó munkájuk, nem csökkenő lelkesedésük, hitük is benne van ebben a lovagkeresztben. A szövetségi kapitányt akkor tüntetik ki, ha a csapat jól játszik. A mi csapatunk az elmúlt években óriásit fejlődött a művészi színvonalat tekintve csak úgy, mint a megvalósuló koncertek, sorozatok, lemezfelvételek számát tekintve. Társadalmi kapcsolataink kiszélesedtek, az ország zenei életében betöltött szerepünk hagyományainkhoz méltóan folytatódott, erősödött. Éppen ezért, a csapatba a muzsikusok mellett bele kell érteni a menedzsment tagjait, a kuratóriumot, fenntartónkat a MÁV Zrt-t, az illetékes minisztériumot.

kat, az együttműködő önkormányzatokat, közönségünket, és mindenkit, aki segíti, vagy legalább szimpátiával figyeli munkánkat.

! Az is tény, hogy mióta átvette az együttes irányítását, 2005 januárjában, azóta jelentősen nőtt az ifjúsági hangversenyek száma...

– Igen, a korábban meglévő és sikeres Unokák és nagyszülők-sorozat jelentősen bővült, mára már interaktív foglalkozássá vált, amelyet a Nemzeti Múzeummal közösen működtetünk. Az első, a legkisebeknek szóló, új sorozat ötlete az enyém volt, de Székely Edit kolléganőm nélkül nem, vagy nem így valósult volna meg, és a várandós anyukákat hívtuk meg rá. Akkorra tetszést aratott, hogy a szülést követően is jönni akartak a résztvevők, így nekik újabb sorozatot kellett életre hívni. Utána elindultak az óvodás koncertek, az utóbbi öt-hat évben elkezdtünk zeneházként működni, amit szintén nagy eredménynek tartok. Hiszen nem mindegy, hogy a kicsik milyen közegben találkoznak a muzsikával. Így a nulláról – jobban mondva – 9 hónaptól – kezdve neveljük a közönséget. S persze, lehet, hogy aki hozzánk járt az óvodásrendezvényekre, húsz évesen nem jön hangversenyre, de negyven-, ötvenévesen azonban lehet, hogy már igen. Azt látom ugyanis, hogy a fiatalabbaknak erre valóban nincsen ideje. Arról pedig meg vagyok győződve, hogy mindez hatással van a kicsikre és a későbbi életükre. Éppen öt esztendeje, hogy elindítottuk a pocaklakó-sorozatot, a mostanra már óvodáskorú gyerekeket új programra várjuk, amelyben már aktívan is részt vehetnek.

! Abérleteik iránt pedig akkora az érdeklődés, hogy hosszú sorok kígyóznak a folyosón.

– Kétszáz sorszámot kellett szétosztanunk már az első nap reggelén, a hivatalos nyitás előtt, annyira megrohantak bennünket a bérletvásárlók szeptemberben. Ennek azért is örülök, mert a törzsközönségünk egy része – amikor az Operettszínházba, majd az Olasz Intézetbe költöztünk – lemorzsolódott. Az idei szezon nagy öröme egyébként tényleg

az, hogy végre visszatérhetünk a Zeneakadémiára, ahol tizenkét koncertet rendezünk, a megújult épület ad otthont a Lukács Miklós- és az Erdélyi Miklós-bérleteinknek. Új helyszínen is bemutatkozunk, a Francia Intézetben is tartunk kamarahangversenyeket. Művészeti vezetőnk, Csaba Péter koncertjei mellett a különleges, kiemelendő művészeti események közé tartozik Kobayashi Ken-ichiro fellépése, aki tavasszal vezényli a MÁV Szimfonikusokat. Eljön hozzánk a legendás zongorista, Menahem Pressler is, a Művészetek Palotájában rendezett sorozatunk pedig Rost Andrea fellépésével indul. A vendégeink között lesz az évadban még Kocsis Zoltán, Perényi Miklós, de sikerült az együttesnek megnyernie Carlo Pontit is. Sophia Loren és Carlo Ponti fia az Egmont-nyitányt és a VII. szimfóniát vezényli; a c-moll zongoraverseny szólistája Claudia Yang lesz. Korábbi művészeti vezetőnk, Takács-Nagy Gábor három koncertet dirigál, Kesselyák Ger-gely szintén több hangversenyen fellép.

! Milyen az együttműködés Csaba Péterrel, aki már a második szezont kezdte a zenekarnál?

– Kiváló, Péter nagyon szép zenékel bővítette a repertoárunkat már az első évadjában is, és úgy látom, a zenekarral is kezd egyre jobban összecsiszolódni. Bár nem volt könnyű, de sikerült rávennem, hogy a következő szezon programja némileg populárisabb legyen, a ritkán hallható, izgalmas darabok mellett hangozzanak fel közkedvelt művek. Így a programunkban akadnak Berg- és Korngold-dalok, Mozart- és Brahms-szimfóniák, s eladjuk Verdi Requiemjét, Mahler I. szimfóniáját, lesz Richard Strauss-, kortárs- és magyar-est is.

! Mennyire jelent gondot az elöregedő közönség?

– Meg vagyok győződve arról, hogyha megnézzük, 15-20 éve mennyi volt a közönségünk életkorának átlaga, akkor nem fedezünk fel óriási különbséget. Akkor is idősebbekkel volt tele a terem, ahogy ma is.

Lehet, hogy egy-két évvel öregebbeket látni ma, de hát közben a lakosság átlagéletkora is nőtt. Emiatt nem aggódom, de ettől függetlenül sokat teszünk az ifjúságnevelésért.

! Sajnos az anyagi nehézségek az utóbbi években a MÁV Zenekarnál is állandósultak. Mi a helyzet most, mennyire tudnak anyagilag előre tervezni?

– Most sem jobb a helyzet, mint a korábbi években. Ami az állami támogatást illeti, annak örülünk persze, hogy a korábbi fő szorzó, az önkormányzati támogatás mértéke helyett a létszám számít hangsúlyosan. Egyébként is nagyon furcsának tartom azt, hogy csak akkor ismeri el a törvényalkotó közhasznúnak a tevékenységünket, ha van önkormányzati szerződésünk. Nem a tevékenység számít? Az a fontos, hogy erről megállapodás jön létre? Ha egy önkormányzat úgy dönt, neki most már nincs egymilliója a zenekarra, mert egészségügyre kell, akkor kiesünk a körből? Miközben ugyanazt tesszük, mint az előző években?! Ezt nem tartom jónak, ahogy azt sem, hogy az állami támogatás feltételrendszere ugyancsak permanensen változik. Nem tiszták a szabályok, s ez engem nagyon zavar. Remélem, 2014-től már valóban egységes kritériumrendszer alapján döntenek és tényleg kiszámítható, tervezhető összegű lesz az állami támogatás. Ugyanakkor érzem a jóindulatot a bizottság munkájában, amely azért tevékenykedik, hogy fennmaradjon ez a sokszínű zenekari élet, akár csak a MÁV vezetőinél, akik azon dolgoznak, hogy a jövőben is támogathassák együttesünket.

! Akkor hogyan tovább?

– Mindig túlélünk valahogyan, olyan dolgozkon mentem keresztül az elmúlt kilenc évben, ami ellenállóvá teszi az embert. Remélem azért, hogy nyugvóponthoz jutunk, s egyszer majd látjuk a jövőt, tudunk tervezni évekre előre bérletet, hangszerbeszerzést, vendégművészeket! De amíg ez meg nem teremődik, addig is bízom benne: mindig lesz folytatás!

R. Zs.

Somogyváry Ákos azonban úgy döntött, az eredeti változatot rögzítik az utókor számára. A kottákat nem volt nehéz megszerezni, hisz Somogyváry a zeneszerző szépunokája, és birtokában tudja a Himnusz eredeti, 1844-es kéziratát.

Július 12-én a MÁV Zrt. évente megrendezett Vasutasnapján lépett fel az együttes. Az ünnepséget 20 tagú fúvószenekar nyitotta meg, majd Weiner Divertimentójából adott

elő részleteket egy vonósnegyes. A nagyzenekari koncert sem maradt el: a MÁV Szimfonikusok 60 művésze Liszt: Les Préludes című darabját adta elő. A Magyar Vasúttörténeti Parkban lezajlott, egész napos rendezvényen természetesen a nemrég felvett Himnusz is elhangzott. Augusztus 30-án ismét a MÁV Szimfonikus Zenekarral zárult a Meskó Ilona vezette Nemzetközi Karmesterkurzus.

A gálakoncerten Verdi: A végzet hatalma – nyitány, Liszt: Mefisztó keringő, valamint Csajkovszkij IV. szimfóniája csendült fel, a kurzus három legeredményesebb dirigensének vezényletével. A verseny legjobbjainak sorsát egyébként évek óta figyelemmel kíséri a zenekar, és lehetőség szerint bérletes koncertjein is vendégszereplési lehetőséget biztosít a legtehetségesebb karmestereknek.

(R. Zs.)